

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.1013.2015

Kraków,

03 GRU. 2015

**Pan
Wojciech Wojtowicz
Radny Miasta Krakowa**

W uzupełnieniu odpowiedzi z dnia 10 listopada 2015 r. na Pana interpelację w sprawie stałego zalewania terenów między blokami ul. Wielicka 82 i Wielicka 82a, a także terenów przy ul. Drewnianej i Dworcowej, zgłoszoną na sesji Rady Miasta Krakowa w dniu 21 października 2015 r., uprzejmie informuję,

Ad 1.

W ocenie Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie główną przyczyną zalewania SM Kabel i okolic ul. Prokocimskiej jest zbyt wysoki poziom wody w Drwinie Długiej. Poziom ten wpływa na podpiętrzenie Drwinki, nazywanej również Rowem Płaszowskim. Do powyższego cieku zrzucane są wody z istniejących kolektorów kanalizacji opadowej. Niestety przy obecnym poziomie wody w ww. odbiornikach liczne wyloty kanalizacji opadowej są całkowicie zatopione lub mocno podtopione, co ogranicza i utrudnia zrzut wód opadowych. Niezależnie od powyższego istnieją inne negatywne zjawiska oddziałujące na system odwodnieniowy. Osiedle mieszkaniowe SM „Kabel” położone jest w rejonie ul. Dworcowej oraz ul. Prokocimskiej, gdzie funkcjonują odrębnie systemy kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej. Główny kolektor deszczowy odprowadza dodatkowo wody opadowe ze zlewni ulicy Wielickiej. Odprowadzanie wód z tej zlewni następuje do węzła kanalizacyjnego przy ul. Prokocimskiej, położonego na północno – zachodnim skraju zakładu Telefonika – Kable. Do węzła tego doprowadzane są również kanały opadowe z osiedli Kozłówek i Wola Duchacka Wschód. Łączna zlewnia, z której wody opadowe i roztopowe dopływają do ww. węzła kanalizacyjnego wynosi 335 ha. Cechą charakterystyczną tej zlewni jest to, że tereny Woli Duchackiej i Kozłówka są położone znacznie wyżej niż teren zlewni Wielicka - Dworcowa, w której z kolei najniższy obszar to fragment osiedla SM Kabel w rejonie budynków ul. Wielicka 82, 82a i 45.

System odwodnienia omawianej zlewni realizowany był systematycznie w miarę budowy wymienionych osiedli, począwszy od lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Został on założony dla ówczesnych zamiarów zagospodarowania terenu, które zmieniały się wraz z upływem czasu. W sposób istotny nastąpiło dogęszczenie zabudowy zlewni z końcem XX w. i obecnych latach XXI w. na skutek dynamicznego rozwoju budownictwa deweloperskiego oraz usług wielkopowierzchniowych. Zabudowa ta powiększając ilość powierzchni utwardzonych (dachy, drogi, parkingi, chodniki) zdecydowanie ograniczyła tzw. retencję terenową, co jest pierwszą przyczyną zwiększonych dopływów do kanalizacji opadowej. Następną przyczyną są pogłębiające się w ostatnich latach zmiany klimatyczne,

skutkujące m.in. tym, że występujące dawniej tzw. deszcze rozlewne charakteryzujące się mniejszą intensywnością i długim czasem trwania deszczu, zostały zastąpione deszczami o znacznej intensywności i krótkotrwałych czasach trwania, tzw. deszczami nawalnymi. W konsekwencji dawne podstawy wymiarowania sieci kanalizacji opadowej stały się nieaktualne i kanały według nich projektowane nie mieszczą obecnych zwiększonych dopływów.

W konkretnym przypadku SM „Kabel” zwiększone dopływy z osiedli wyżej położonych, tj. Kozłówka i Woli Duchackiej blokują odpływ ze zlewni Wielicka – Dworcowa, co przy nawalnych deszczach skutkuje wylaniem w rejonie ww. budynków.

Ad 2.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. podjęło się w imieniu Gminy przygotowania analiz koncepcyjnych oraz dokumentacji, służących poprawie sytuacji związanej z zalewaniem rejonu budynków SM „Kabel” z kanalizacji opadowej. Z uwagi na brak jakichkolwiek materiałów źródłowych, wykonana została:

- inwentaryzacja geodezyjna kolektorów głównych wszystkich trzech zlewni, tj. Kozłówka, Woli Duchackiej i zlewni Wielicka – Dworcowa,
- inwentaryzacja geodezyjna kolektora odprowadzającego z węzła „Prokocimska” do odbiornika otwartego tj. Rowu Płaszowskiego (nazwanego w interpelacji kolektorem „Bagry”); długość kolektora 2,7 km - przekroje 220/250, 160/240,
- inwentaryzacja geodezyjna Rowu Płaszowskiego na długości 1,7 km oraz rzeki Drwina Długa, będącej odbiornikiem m.in. dla wód z tegoż rowu oraz dla systemów odwodnieniowych (rowów i kanałów) terenów Płaszowa i Rybitw rozciągających się między Wisłą a Drwiną, a także Drwiną i Serafą do granicy z Gminą Wieliczka (6,2 km).

Uzyskana wiedza o uwarunkowaniach funkcjonowania przedmiotowego systemu odwodnienia pozwoliła na podjęcie prac koncepcyjnych, które zostały ukierunkowane na dwa opisane poniżej rozwiązania:

- budowa dublującego kolektora odprowadzającego z węzła „Prokocimska” do Rowu Płaszowskiego, w tym nowego przejścia pod kompleksem torowym PKP (a więc nowego kolektora „Bagry”),
- korzystanie nadal z istniejącego kolektora odprowadzającego, ale z zastosowaniem zbiornika retencyjnego wraz z przepompownią oraz z przebudowanym układem kanalizacji w tzw. węźle „Prokocimska” (przełączenie zlewni Wielicka bezpośrednio na zbiornik). Koncepcja została zakończona w sierpniu br.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę powiązania systemu kanałów opadowych zamkniętych z odbiornikami otwartymi, dokonana została analiza Rowu Płaszowskiego oraz rzeki Drwina Długa pod kątem stanu ich drożności. W ocenie specjalistów branżowych działających na zlecenie MPWiK S.A., podstawową przyczyną podwyższenia poziomu wody w rzece Drwina Długa może być wykonanie w obszarze jej koryta szeregu inwestycji infrastrukturalnych (w szczególności wykonanie rurociągów gazowych Ø 300 mm i 2 x Ø 500 mm na odcinku między km 3+928,8 a km 4+046,1 oraz budowa dwóch przepraw mostowych – trasa S7 oraz Brzegi). MPWiK S.A. jest również w trakcie opracowania dokumentacji, która ostatecznie zobrazuje skalę robót, jakie muszą być przeprowadzone dla usprawnienia przepływu, bowiem bez uporządkowania i udrożnienia koryta rzeki Drwina Długa nie jest możliwe ostateczne rozwiązanie problemu zalewania budynków.

Równocześnie MPWiK S.A. wystąpiło do Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie, który w imieniu Marszałka Województwa Małopolskiego jest dysponentem tego ciek, z wnioskiem o podjęcie i skoordynowanie działań związanych z odtworzeniem pierwotnego stanu dna oraz brzegów rzeki.

ZIKiT w roku 2014 udrożnił fragment koryta Drwinki bezpośrednio za wylotem kanalizacyjnym, ale nie przyniosło to znaczących rezultatów, ponieważ dla obniżenia poziomu wody do tego przekroju niezbędne jest odmulenie ponad 4 km cieków Drwina Długa i Drwinka.

Ad 3, 4, 5, 11.

Dla rozwiązania problemu konieczne jest ustalenie zakresu działań niezbędnych dla uzyskania obniżenia zwierciadła wody w Drwinie Długiej oraz ustalenie uczestników inwestycji. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity z 2015 r. Dz. U. poz. 469) zarządzanie Drwiną Długą i Drwiną przypisane jest Marszałkowi Województwa, w którego imieniu działa Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. ma obowiązek odmulać ciek w związku ze zrzutem oczyszczonych ścieków z oczyszczalni Płaszów. Zbyt wysokie ubezpieczenie koryta rzeki pod obiektami mostowymi zarządzanymi przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad oraz Zarząd Dróg Powiatowych w Wieliczce oraz zbyt wysokie położenie gazociągów przekraczających rzekę spowodowało brak możliwości uzyskania prawidłowego profilu podłużnego odbiornika bez obniżenia istniejących ubezpieczeń i przekładek uzbrojenia. Poważnym utrudnieniem inwestycyjnym może być problem wywozu namułu, który prawdopodobnie zawiera odpady niebezpieczne w postaci metali ciężkich. Mogą one zalegać w dnie potoku na skutek wieloletnich zrzutów ścieków z oczyszczalni Płaszów. W związku z powyższym po określeniu rozmiaru inwestycji niezbędne będzie dokonanie wzajemnych uzgodnień co do sposobu prowadzenia procesu inwestycyjnego oraz pokrywania jego kosztów. Po opracowaniu koncepcji i oszacowaniu wartości inwestycji Gmina Miejska Kraków podejmie działania niezbędne dla dokonania właściwych ustaleń w ww. zakresie.

Niezależnie od powyższego w ocenie MPWiK S.A. powinno się podjąć równoległy wariant obejmujący budowę zbiornika retencyjnego dla zlewni Wielicka – Dworcowa z przepompownią podającą wody do istniejącego kolektora, jednakże rozwiązanie kompleksowe dla zlewni musi obejmować uporządkowanie i udrożnienia odbiorników otwartych, w szczególności Rowu Płaszowskiego oraz rzeki Drwina Długa, co wykracza poza możliwości prawne i zobowiązania MPWiK S.A., zwłaszcza że obecny podwyższony poziom zamulenia odbiorników nie wpływa w jakikolwiek negatywny sposób na właściwe funkcjonowanie mechaniczno-biologicznej oczyszczalni „Płaszów”.

Zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi, MPWiK S.A. nie może finansować przedsięwzięć z zakresu kanalizacji opadowej bądź odwodnienia miasta z przychodów pochodzących ze świadczenia usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz odbioru i oczyszczania ścieków. Zgodnie z regulacją zawartą w § 3 pkt 1 lit. c rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886) : „Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne [...] opracowuje taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego

odprowadzania ścieków w sposób zapewniający [...] eliminowanie subsydiowania skróśnego”.

Subsydiowanie skróśne definiowane jest jako pokrywanie kosztów dotyczących jednego rodzaju prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności (np. w zakresie odwodnienia miasta, budowy lub modernizacji kanalizacji opadowej) przychodami pochodzącymi z innego rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej (np. za zbiorowe zaopatrzenie w wodę oraz odbiór i oczyszczanie ścieków). W orzecznictwie związanym z postępowaniami prowadzonymi przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zgodnie uznaje się, że subsydiowanie skróśne przejawia się w pobieraniu przez przedsiębiorcę na zdominowanym przez niego rynku nieuzasadnionych ekonomicznie wysokich cen za określone usługi lub za usługi skierowane do określonej grupy odbiorców, by pokrywać koszty świadczenia innego rodzaju usług. Konsekwencją takiego działania jest oderwanie stosowanych cen od przedmiotu transakcji. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 lutego 2009 r. (sygn. akt III SK 29/08) uznał, że subsydiowanie skróśne może być przejawem nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym w sposób powodujący naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Najwyższa Izba Kontroli (m.in. Wystąpienie pokontrolne P/10/140 LWA-4101-30-04/2010, Informacja o wynikach kontroli Nr ewid. 128/2011/P/10/140/LKI *Prowadzenie przez gminy zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków*), jednoznacznie negatywnie oceniła postępowanie w zakresie ustalania wysokości stawek taryfowych za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, w sposób niegwarantujący braku subsydiowania skróśnego poszczególnych rodzajów działalności, nakazując zweryfikowanie zasad kalkulowania stawek taryfowych w celu wyeliminowania występowania subsydiowania skróśnego.

W tej sytuacji MPWiK S.A. poza należyтым przygotowaniem analiz koncepcyjnych oraz dokumentacji nie może zapewnić finansowania realizacji konkretnych przedsięwzięć. Gmina Miejska Kraków może powierzyć MPWiK powyższy zakres prac, ale musiałaby zapewnić jego finansowanie lub wprowadzić system poboru opłat za odbiór wód opadowych i przekazać na majątek spółki istniejące kanały kanalizacji opadowej.

Ad 6 i 7.

Orientacyjne zestawienie kosztów, wykonane na etapie koncepcji wykazało, że realizacja kolektora dublującego („Bagry”) wymagałaby nakładów w wysokości około 7 - 8 mln zł, natomiast rozwiązanie ze zbiornikiem retencyjnym około 4 - 5 mln zł. Powyższe kwoty zostaną uściślone na etapie sporządzania kosztorysów szczegółowych.

MPWiK S.A. nie może określić przybliżonych kosztów przedsięwzięć obejmujących uporządkowanie i udrożnienia odbiorników otwartych (Rowu Płaszowskiego oraz rzeki Drwina Długa) ponieważ ustalenie sposobu ich realizacji (m.in. technologii prowadzenia robót melioracyjnych, źródła finansowania inwestycji, metody zagospodarowania wydobytych osadów, przebudowy rurociągów gazowych oraz przejść mostowych) wykracza poza zakres działalności MPWiK S.A., na pewno będą to jednak nakłady wielomilionowe. W ocenie ZIKiT powinno się rozważyć przebudowę obwałowania Drwiny Długiej w sposób umożliwiający wybudowanie drogi serwisowej wzdłuż całego ciek, umożliwiając tym samym systematyczne sprawne odprowadzanie z transportem osadów. Ponieważ planowana jest modernizacja wałów przeciwpowodziowych w Krakowie, powinno się rozważyć taki scenariusz inwestycyjny.

Ad 8.

Możliwość porażenia prądem podczas zalań wynikających z powodzi i podtopień jest powszechnie znana. Dlatego zarówno system zabezpieczeń, jak i działania kryzysowe uwzględniają tego typu sytuacje.

Ad 9.

Zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Wielicka - Wschód” (uchwała nr LXXVII/1131/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Wielicka - Wschód” – Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego, poz. 4391), teren we władaniu spółki Telefonika-Kable w Krakowie S.A. został przeznaczony pod tereny zabudowy usługowej, oznaczone symbolami: U.10 – U.15, o parametrach:

- maksymalna wysokość zabudowy: 33 m,
- minimalna wysokość zabudowy: 16 m,
- maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy: 30 %,
- minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej: 30 %,
- w terenach U.11 i U.14 dopuszcza się możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na 49 % powierzchni zabudowy,
- dodatkowo dopuszcza się lokalizację parkingu wielopoziomowego, naziemnego lub podziemnego na maksimum 20 % powierzchni terenu.

Ad 10.

Ograniczona przepustowość odbiorników, intensywna zabudowa terenów zielonych oraz sytuacja pogodowa (wezbrania powodziowe oraz intensywne opady deszczu) spowodowały problemem odwodnienia miasta Krakowa. Mając na uwadze powyższe, działając m.in. zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, Wydział Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Krakowa wniósł, aby we wszystkich sporządzanych aktualnie miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zakresie dotyczącym wód i ścieków opadowych został wprowadzony zapis dotyczący retencji wód opadowych.

W związku z powyższym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszaru „Wielicka - Wschód” przyjętym uchwałą nr LXXVII/1131/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 czerwca 2013. został wprowadzony zapis:

„zagospodarowanie wód opadowych w granicach działki poprzez retencję w miejscu lub odprowadzenie do kanalizacji z uwzględnieniem rozwiązań:

- ułatwiających przesiąkanie wody deszczowej do gruntu,*
- spowalniających odpływ,*
- zwiększających retencję.*

Powyższe rozwiązania mają na celu ograniczenie odpływu do odbiorników.

Natomiast, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity z 2015 r. Dz. U. poz. 199 z późn. zm.), w planie miejscowym określa się obowiązkowo m.in. *zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej*. W związku z tym, również w sporządzanym planie miejscowym obszaru „Wielicka – Kamińskiego” określone zostaną zasady dotyczące parametrów sieci kanalizacji deszczowej. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie mogą jednak zawierać przepisów techniczno-budowlanych, odnoszących się do parametrów infrastruktury technicznej, która zostanie uwzględniona w projekcie budowlanym. O tym, co

powinien zawierać projekt budowlany, rozstrzygają bowiem przepisy rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. poz. 462 z późn. zm.).

Ad 12.

Zakres robót wykonanych w ramach realizacji inwestycji Gminy Miejskiej Kraków pn. „Rozbudowa linii tramwajowej KST etap IIB wraz z układem drogowym (ul. Lipska - ul. Wielicka) w Krakowie”, na obszarze od ul. Wielickiej do torowiska PKP, obejmował przebudowę sieci deszczowej DN800 wraz ze zmianą średnicy na 1200/800 wzdłuż ul. Prokocimskiej bocznej (osiedle SM „Kabel”) część południowa, odprowadzającą wody deszczowe z nowego układu drogowego. W ramach prac wybudowano odcinek sieci kanalizacji DN500 odprowadzającej wody deszczowe z nowoprojektowanego układu drogowego, tj. dojazdu do osiedla Kabel od strony ul. Prokocimskiej oraz wykonane zostały odcinki sieci kanalizacji DN500 odprowadzające wody deszczowe z nowoprojektowanego układu drogowego i estakady wraz z budową zbiornika retencyjnego o pojemności czynnej 180 m³. Do powyższych układów kanalizacyjnych podłączone zostały wypusty drogowe i odwodnienie torowiska. Powyższe prace zostały realizowane zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym oraz prawomocną decyzją zezwolenia na realizację inwestycji drogowej nr 8/4/2013 z dnia 20 czerwca 2013 r. W opinii ZIKiT dosilenie istniejącego układu odwodnieniowego dodatkowym zrzutem wód opadowych z układu komunikacyjnego Lipska-Wielicka ma minimalny wpływ na problemy SM „Kabel”. Niemniej jednak z otrzymanego pisma z MZMiUW wynika, że jednostka ta nie będzie pozytywnie opiniować dosilania przepływu w Drwini Długiej do czasu jej odmulenia.

Ad 13.

Zespoły zadaniowe mogą zostać powołane po oszacowaniu wartości inwestycji oraz ustaleniu stanowisk instytucji zewnętrznych w sprawie ewentualnej partycypacji lub nadzoru nad poszczególnymi branżami robót. Niezależnie od powyższego zostaną podjęte rozmowy z Marszałkiem Województwa Małopolskiego.

Ad 14.

W ocenie MPWiK S.A. potencjalny podział prac służących poprawie sytuacji związanej z zalewaniem rejonu budynków SM „Kabel” z kanalizacji opadowej oraz czas ich realizacji mógłby przedstawiać się następująco:

Etap I – budowa komory włączeniowej przed przepustem PKP – kanał przełączeniowy

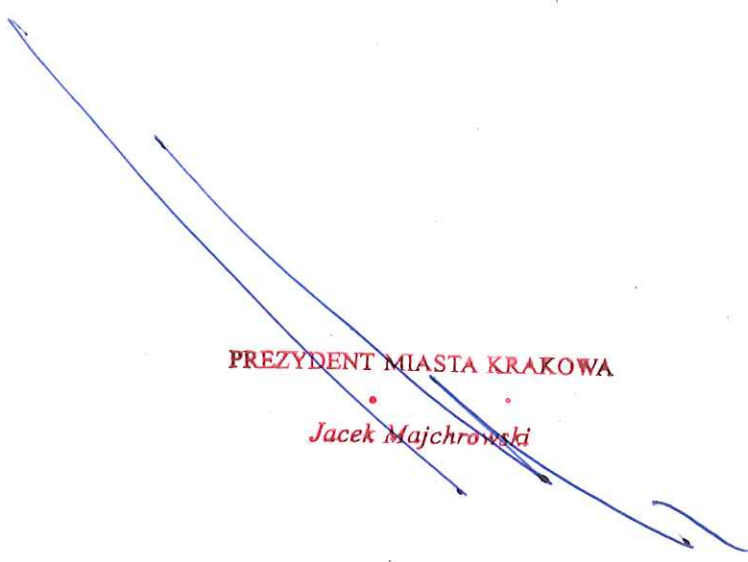
- komora na terenie „Telefonika – Kabel”, co pozwoli na znaczące ograniczenie wpływu „uderzenia” zlewni Kozłówka i Woli Duchackiej na dopływ od strony zlewni ul. Wielickiej, a zatem na ograniczenie cofki do SM „Kabel”;

Etap II – budowa zbiornika retencyjnego z pompownią - rurociągi tłoczne – stacja transformatorowa z kablem zasilającym.

Przy założeniu takiego podziału, można przyjąć następujący terminarz realizacyjny:

- pozyskanie pozwolenia na budowę dla Etapu I - do 31 maja 2016 r.
- realizacja robót objętych Etapem I - do 31 października 2016 r.
- pozyskanie pozwolenia na budowę dla Etapu II - do 31 sierpnia 2016 r.
- realizacja robót objętych Etapem II - do 31 marca 2017 r.

Powyższe działania warunkowane są przede wszystkim możliwością zapewnienia niezbędnych środków finansowych na ten cel, w tym na zakup od Spółki PKP Nieruchomości gruntu, na którym przewidziano budowę zbiornika retencyjnego.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie
3. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A.
4. Wydział Kształtowania Środowiska
5. Biuro Planowania Przestrzennego
6. Wydział Gospodarki Komunalnej
7. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych
8. Biuletyn Informacji Publicznej
9. Aa